

גליון
מעדני מלך

גליון ס"ה | חודש תשרי | תשפ"א

דבר המערכת

דברי חיזוק והתעוררות במשנת רבינו התו"ט
כי אקח [חול ה]מועד - אני מישרים אשפוט

הנה בעוד ימים ספורים עומדות כבר רגלינו נטועות בתוך ימי חג הסוכות הבעל"ט, ובהם ימי חול המועד הארוכים המסוגלים וראויים לנצלם לתורה לתפילה ולמעשים טובים.

בא וראה מה שכתב הגה"ק הפלא יועץ בספרו (ערך חול המועד) במעלת לימוד התורה בחול המועד דעל ידי לימודו מרבה בזה זכותו, דמראה בזה שמה שכל השנה אינו לומד כל כך הוא בעבור שטרוד על פרנסתו, אבל בשעת הפנאי בימי חול המועד קובע עיתים לתורה ביתר שאת ונחשב לו כאילו למד כל השנה, והא לך לשונו הטהור:

"ידוע מארז"ל שהמבזה את המועדות דיינו חול המועד אין לו חלק לעולם הבא ופירשו דיינו שנוהג מנהג חול במלאכה או באכילה ושתיה ויחרד האיש וילפת שיש דברים שנראים קלים ואדם דש אותם בעקביו עליהן אמרו שהעובר עליהן אין לו חלק לעולם הבא ובפרט בענין חול המועד... וידוע מאמרם ז"ל **שלא ניתנו שבתות וי"ט לישראל אלא לעסוק בתורה** וידוע מה שפירשו הקדמונים בפסוק **"כי אקח מועד אני משרים אשפוט"** כי אשר יש להם טענה שאינם יכולים לעסוק בתורה מחמת טרדתם על המחיה ועל הכלכלה חוה"מ הוא תברתהוון והיא מקטע רגלהוון ומחייבתו גם על זמן טרדתם כי חוה"מ עד ממהר שאין הטרדה גורם **ואם בחוה"מ וכן בכל עת שהוא פנוי אינו מפנה עצמו לבטלה אלא עוסק בתורה בא בשכרו גם על הזמן שהוא טרוד בעסקיו כאלו היה עוסק בתורה...** עכ"ל.

דבר מעניין למדים מסוכה, דכמו שבסוכה אין צריך לעשות ברכה על כל דבר ודבר שעושים בה, וברכת "לישב בסוכה" שעושה בשעת אכילה פוטרת את השינה שלאחריו בסוכה, כן בלימוד התורה "ברכת התורה" שבתחילת היום יוצא בה את כל התורה שילמד במשך היום, וכדכתב רבינו הרא"ש במסכת ברכות (פ"א סי' יג) וזה לשונו: "...רבינו תם השיב לו שכל מצות סוכה שמקיים אדם מסעודה לסעודה כגון שינה וטיוול ושינון. ברכת לישיב בסוכה שבירך על הסעודה פוטרנו מלברך עליהן. ולדבריו אפילו הסיח דעתו מלישן כגון שיצא למלאכתו ושוב נמלך אין צריך לברך. כל שכן **מי שדעתו טרוד על לימודו אם יצא למלאכתו ולעסקיו לא היה הפסק עכ"ל** (ראה שם באריכות).

ומוסיף רבינו התוספות יו"ט (שם על הרא"ש במעדני יו"ט אות צ') **נופך לדבריו:** ואף שבסוכה צריך לברך על כל אכילה בנפרד, שאני דברי תורה דלא דמי לסוכה שמברכין בכל פעם שאוכל, **דשאני תורה דכל שעה מחויב ללמוד דכתיב והגית וגו' אבל לאכילה יש לה שעה קבועה עכ"ל.**

החכם עיניו בראשו, ללמוד מסכת סוכה בעת חג הסוכות כמו שאמרו חז"ל הלכות חג בחג, כמובן עם פירוש רבינו התוספות יו"ט המתוק לחיך, ובפרט בזמננו שמאיר לארץ ולדרים עליה הביאור הנפלא "ששון יו"ט" המקרב את דברי התוס' יו"ט בפני כל אדם קטן כגדול, והבאנו בזה בגליון זה בעמ' ג' מטעמת קטנה מהביאור הנפלא.

ונסיים בתפילה ובבקשה שנזכה כולנו יחד עם כל בית ישראל להיכתב בספרן של צדיקים גמורים, לאלתר לחיים טובים ארוכים ולשלום, אכ"ר.

הגליון יוצא לאור עולם ע"י

מכון תוס' יו"ט המבואר

לקבלת הגליון באימייל, וכן לתגובות והערות:

machontosfosyomtov@gmail.com

דבר המלך ודתו

פנינים נפלאים מתורת רבינו בעניניא דיומא
איך נהגו העם לנענע בבית שמאי

איתא **במשנה בסוכה דף לו ע"ב**, והיכן היו מנענעין, בהודו לה' תחילה וסוף, ובאנא ה' הושיעה נא, דברי בית הלל, ובית שמאי אומרין אף באנא ה' הצליחה נא, אמר רבי עקיבא צופה הייתי ברבן גמליאל ורבי יהושע, שכל העם היו מנענעין את לולביהן, והם לא נענעו אלא באנא ה' הושיעה נא. וכתב הרע"ב שרבן גמליאל ורבי יהושע לא היו מנענעין בהודו לה', שלא כדברי בית הלל. **ובתוס' יום טוב** כתב שהם היו מנענעין כדברי בית הלל, אלא שכל העם היו מנענעין כדברי בית שמאי.

וצ"ב הרי יצאה בת קול דהלכה כדברי בית הלל, ואיך זה שר' עקיבא בא להעיד שרבן גמליאל ורבי יהושע עשו שלא כדבריהם. ולדברי התו"ט צ"ב איך זה שכל העם נענעו באנא ה' הצליחה נא כב"ש, הרי נפסקה הלכה כב"ה, ולשם מה יש צורך להעיד דרבן גמליאל ור' יהושע לא נהגו כבית שמאי?

ושמעתי פרפרת נאה מהגאון ר' **דב לנדאו** שליט"א. דהנה כתב **הביאור הלכה** (סימן תרעא ס"ב ד"ה וי"א): "דזה לא נכלל בכלל מה דקיי"ל בעלמא דהלכה כבית הלל בדינא, אחרי דאינם מחולקים בענין הלכה אלא בענין הידור בעלמא". וסיים הביאור הלכה "אכן מדלא הוזכר דבר בשום פוסק אין לצרף דבר זה להלכה כלל". אלא שבריטב"א (שבת דף כא ע"ב) לגבי מחלוקת בית שמאי ובית הלל, לענין הדלקת נר חנוכה, מבואר שאחד עשה כדברי ב"ש וכתב וז"ל: ואפי' למ"ד שהעושה כדברי ב"ש לא עשה כלום או חייב מיתה כדאיתא בברכות (דף יא ע"א), שאני הכא שאין מחלוקתם אלא להדור מצוה בעלמא..

הרי דבדבר שאינו הלכה כי אם הידור, לא נכנס זה בכלל שהלכה כבית הלל, אם כן בענינו מאחר והנענועים בהלל אינם מעיקר הדין כי אם הידור בעלמא, בזה אין לנו כלל דהלכה דוקא כבית הלל, ולכן הקהל כולו נהג כבית שמאי, ורבי עקיבא בא להעיד דרבן גמליאל ורבי יהושע נהגו כבית הלל.

אבל כל זה יש לתרץ רק לשיטת המאירי ודעימיה, שהנענוע בשעת ההלל הוא רק משום מנהג [ראה במאירי (סוכה דף לו ע"ב ד"ה אמר) כתב וז"ל: ועכשיו נהגו להקל [מלנענע בהלל] ולסמוך על הנענוע שבשעת הברכה... ומפני שהנענוע שבקריאת הלל אינו אלא מנהג, יעו"ש], אבל לשיטת רש"י והרמב"ן ושאר ראשונים שהנענוע בשעת ההלל הוא חיוב, והוא עיקר המצוה, הרי שפשוט שהלכה כבית הלל, כיון שהוא אינו הידור מצוה, אלא מצוה עצמה.

חשוקי חמד (סוכה לו, ב)

מעדני יו"ט

לקט משובח ונבחר עפ"י דברי רבינו על סדר הפרשיות התורה
ליום כיפורים:

האם מותר לבשל מים עם עלי זית של שביעית לצורך חולה ביוהכ"פ?

שאלה. חולה שיש בו סכנה, הזקוק לשתות ביום הכיפורים, ואם ישתה מים מרים לא יעבור איסור תורה, [ויעוין בזה בארוכה בשבת שבתון סעיף פה] האם מותר לו לבשל מים עם עלי זית מרים הקדושים בקדושת שביעית?

תשובה. נאמר במסכת גיטין דף יט ע"א רבי יוסי הגלילי אמר אין כותבין גט לא על דבר שיש בו רוח חיים, ולא על האוכלין. וכתב **התוס' יום טוב** שבא לאפוקי שאין כותבין על עלה של זית, שהוא מאכל ליונים כמו שאתה מוצא בנח. שהיונה אמרה יהיו מזונותי מרים כזית ביד הקדוש ברוך הוא ולא מתוקין כדבש מיד בשר ודם. וכך כתב הרש"ש שעלה של זית הוא מאכל בהמה.

ויש להסתפק אם מותר לבשל מאכל בהמה לצורך חולה ביום הכיפורים, והנה בספר השמיטה (פרק ז, ד - ט) כתב שאסור לאדם לבשל מאכל בהמה לצורך רפואה, ובספר הלכות שביעית (סימן כ ס"ד ס"ק פא ובביאור הלכה) התיר לבשל לצורך רפואה.

אולם יתכן שהכא לכונ"ע יהיה אסור לבשל את העלי זית, משני טעמים, א. שהרי אינו צריך את המים של העלי זית לצורך רפואה, אלא צריך אותם להנצל מאיסור שתיית מים ביום הכיפורים, ומי יימר שהותר לעשותו לצורך להנצל מאיסור, אולי ההיתר הוא לצורך רפואה. ב. הרי לאחר שהוא מבשל את העלים הוא זורקן, ודמי לפירות הראויים למאכל בהמה, שכתב הפאת השולחן (סימן כד ביש"ר ס"ק נד) שאסור לסוחטן לצורך רפואת אדם.

ועדיין יש לחלק, שהתם הוא מפסידן לגמרי, אבל בבישול מוציא את כל מה שיכול מהעלין, ודמי לסוחט פרי שמברך על המיץ רק שהכל שהיו זיעה בעלמא, אבל אם בישלם מקבלים טעם הפירות, וצ"ע.

חשוקי חמד (גיטין יט, א)

חג הסוכות:

הזמין תזמורת לחתונה, והזמין מסרב לשלם, כי התזמורת היתה מאוד רועשת

שאלה הזמין תזמורת לחתונה, והזמין מסרב לשלם את מלא המחיר שסוכם, כי טוען שהתזמורת היתה עם הרבה מתופפים, והיתה רועשת, והתזמורת טוענת שהאורחים הצעירים אוהבים את התזמורת הרועשת, וזה מסייע לרקוד. מה ההלכה אומרת?

תשובה: הנה אם יש מנהג קבוע במקום, הולכים אחר המנהג, ואם המנהג הוא שמנגנים בקול, ובעל השמחה רצה שלא ינגנו כל כך בקול, היה צריך לסכם על כך, ומשלא עשה כן, איהו דאפסיד אנפשיה. וכל דברנו דלהלן אמורים באופן שאין מנהג קבוע.

והנה נאמר בערכין דף י ע"א אין פוחתין משני נבלים, ולא מוסיפין על ששה, ופרש"י ולא אתפרש טעמא.

וכתב על כך היעב"ץ בהגותיו, וז"ל: דלמא משום דנפיש קליה דנבל, עכ"ל. ונראה כוונתו דיותר מששה יקלקל את נעימות הקול.

וכעין זה כתב התפארת ישראל (פ"ב מ"ג אות כו) וז"ל: ולא

מוסיפין על ששה, כך שיערו חז"ל, דבפחות או ביותר מאלה יושחת נועם הזמר, עכ"ל.

הרי לפנינו שחכמי ישראל שיערו דביותר מדי נבלים, הרי הם משחיתים את נועם הקול. ולכן לא צודקים הצעירים, שרוצים תזמורת רועשת כדי שסייע להם לרקוד, כי בבית המקדש נועם כל הלבבות, קבעו שאין משחיתים את נועם הזמר, ובקול גדול זה משחית את נועם הזמר.

ואין להקשות על כך מה שמצינו במשנה להלן בדף יג ע"א אין פוחתין משתי חצוצרות מתשעה כנורות ומוסיפין עד עולם, הרי שהיו מנגנים בחצוצרות וכנורות בלי מספר, ולא חששו לרעש גדול.

דכל מה שהבאנו ראייה הוא שלפעמים ריבוי הכלים והקול משחית את נועם הזמר, ומכיון שמומחים קבעו שהרעש החריג שיש בתזמורת של החתונה פוגמת באיכות ובונועם הזמר, הרי שיש מקור לדבריהם בדברי חז"ל. **ולכן יש להתפשר עם התזמורת ולהוריד מהם שליש מהסכום.**

תזמורת רועשת בשמחת בית השואבה

שאלה ולכאורה יש להקשות על הנ"ל, שהרי מבואר בסוכה (דף נא ע"ב) שבשמחת בית השואבה הליום היו מנגנים בכנורות ובנבלים ובמצלתיים ובחצוצרות ובכלי שיר בלא מספר, יעו"ש, הרי שלא חששו לכך שהניגון היה בקול גדול, וגם לנבלים לא היה מספר?

תשובה נראה שיש חילוק גדול בין הנגינה על הקרבנות, לבין הנגינה בשמחת בית השואבה, דהנה נאמר במשנה בראש השנה (פ"א מ"ב) ובחג נידונים על המים, ושאל **התוס' יו"ט** (שם) וז"ל: והא דמיחד שם "חג" לסוכות טפי מפסח ועצרת [ואף על פי ששלשתם בשם חגים נקראים בפסוק]? דמלת חג הנחתו הראשונה על המחול ועל הריקוד [לולי דרש חז"ל בחגיגה (דף י ע"ב) שהכוונה היא לקרבן חגיגה] ובסוכות היתה שמחה יתירה לפני ניסוך המים, עכ"ל.

ולכן יתכן שבתזמורת של שמחת בית השואבה, החשיבות המרובה היא "לחג", כלומר לחוג במחול, ומכיון שכן, יתכן שתזמורת רועשת רצויה אז, כי מסייעת לריקודים של הצעירים, וממילא גם בתזמורת של זכר לבית השואבה ניתן לעשות כן, וצ"ע.

משא"כ בשמחת חתן וכלה ששם עיקר המצוה היא לשמח חתן וכלה, והריקודים הוא דבר טפל כדי לשמחם, ויעוין בברכות (דף ו ע"ב): אמר רב אשי אגרא דבי הלולי מילי, ופרש"י: לשמח החתן בדברים, והוסיף המהרש"א: וכההיא דבר קפרא בהלולי דר"ש בר רבי במסכת נדרים (דף נא ע"א), ועוד כתב שם המהרש"א שהמצוה היא לשמחו בשמחה בדבור של מצוה להזכיר חסדי המקום בבריאה לקיום עולם והוא שסיים באומרו קול אומרים הודו את ה' שקולות השמחה יהיו בשבח המקום.

שעיקר שמחת חתן וכלה ע"י דיבור הוא, אם כן הריקוד הוא טפל לענין. לכך השיבו שעיקר מצוה זו אינה ע"י ריקוד אלא ע"י דיבור, והמשיך לבאר כיצד ידבר.

יש להוסיף ששמעתי על הגאון הצדיק רבי יהושע מקוטנא צ"ל בעל "ישועות מלכו" שהגיע לחתונה ושאל את החתן כמה שנים קיבל להיות סמוך על שלחן חותנו? והשיב לו החתן, כך וכך שנים. ואמר על כך הגאון, כמדומה ששנים אלו הם פרט לשבוע של שבע ברכות שהם מחוץ לחשבון... החתן חייר, וגם שמח למשמע דברים אלו. ואמר על כך רבי יהושע מקוטנא, ברוך ה' שקיימתי מצוות שמחת חתן. דברים אלו יש בהם גם שמחה של תורה, וגם של פרנסה.

לסיכום: בשמחת בית השואבה, העיקר הוא הריקודים, ולכן יש לנגן באופן שיועיל לרוקדים, שהרי באים כדי לקיים את המצוה של 'ושמחת בחגך', ולכן אם ניגון בקול גדול יועיל לכך, אפשר לעשות כן.

משא"כ בחתונה רצויה תזמורת עדינה, כי שם הריקוד טפלים, והעיקר הוא לשמח חתן וכלה, ואם תזמורת רועשת פוגמת בניגון, אין לעשות כן אפילו אם זה מסייע לרוקדים.

חשוקי חמד (ערכין י, א)

ששון יום טוב

מטעמת מהביאור הנפלא "ששון יו"ט" שבהוצאתנו - המבאר דברי התו"ט

לבקשת רבים מקוראי הגליון, מביאים אנו טעימה מהפירוש הנפלא "ששון יום טוב" המבאר את דברי רבינו התוס' יו"ט - בשילוב תיבות הביאור בתוך דבריו.

בחרנו להגיש בפני הקוראים פירוש על דברי רבינו במסכת סוכה (פרק ג' משנה א) - הקשורים לענייני דיומא - חג הסוכות הבעל"ט.

יש לציין שמפאת קוצר היריעה הבאנו רק את הפירוש המשולב בתוך התיבות, ורק מקצת מתוך ההערות המחכימות המעטרות את הפירוש, ויותר ממה שכתוב כאן מבואר ומפורט בספר עצמו, ישמע חכם ויוסף לקח - ללמוד בספר עצמו - בבחינת אותיות מחכימות, וימצא נופת צופים וכל טעם.

ההיכרות ש'לולב' של תורה, הכוונה ל'לולב' שלנו

שנינו במשנה מסכת סוכה (פרק ג משנה א): לולב הגזול והיבש פסול של אשירה ושל עיר הנדחת פסול נקטם ראשו נפרצו עליו פסול נפרדו עליו כשר רבי יהודה אומר יאגדנו מלמעלה ציני הר הברזל כשירות לולב שיש בו שלשה טפחים כדי לנענע בו כשר.

לולב. הוא כפת תמרים האמורות בתורה (ויקרא כ"ג, ט') והן חריות של דקל [כדתנן בפרק דלקמן משנה ו'] כשיצמחו קודם שיתפרדו העליון שלהן לכאן ולכאן, אלא כשיהיה כמו שרביט (מקל). [כן לשון הרמב"ם בריש הל' לולב], דאי לאחר שיתפרדו העליון ונתקשו פסול, דדרשינן [לקמן לב.] כפת תמרים דבעינן כפות, שיכול לכפות העליון אצל אביהן [בלולב יש שני חלקים, השדרה, והעלים. השדרה היא עץ האמצעי של הלולב, וממנו מסתעפים ויוצאים העלים מכאן ומכאן, כשדרה של בהמה שהצלעות והחוליות מחוברין בה

מכאן ומכאן ואמצעה חלק ועולה כמקל (רש"י לקמן לב. ד"ה מלפניו). והשדרה קרוי אביהן], וכאשר נתפרדו ונתקשו אינן מתמעכין ונכפתין אצל אביהן.

וממשמע שנאמר כפת שומע אני שיהא פרוז מתחלה ואתה כופתו, הלכך המצוה בחריות (שמתחילה הם פרוזים) ולא בעיקר הדקל שהוא חלק ואין ענף יוצא ממנו לכאן ולכאן. וקודם שנקרא לולב בעוד עדיין בן שנה או שתי שנים שלא נתעבה עצו ואתה יכול לכפות ענפיו על ידי אגוד ולקפץ למעלה לאגוד עם אביהן (רש"י שם ד"ה ואימא כופרא) שאז נקרא כופרא, ליכא למימר דהיינו כפות תמרים דקרא, דהא דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום כתיב (משלי ג', י"ז), ואלו עשויין כקוצים ויוצאין בהן עוקצים הרבה ומסרטין את הידים.

וליכא למימר נמי דכפת תמרים היינו המכבדות (האשכולות) שבהם תלויות התמרים שהם עצמם קרי כפת תמרים, דהואו כף מקרי ולא כפת. וכי תימא תרתי ליבעי שיטלו שני אשכולות של תמרים האגודים ביחד, א"כ הל"ל כפות (מלא עם וא"ו), ומדכתיב כפת (חסר בלא וא"ו) חדא משמע. ועל שם הכפיפה מקרי כפת כדאמרון בגמרא דף ל"ב. וכתבו התוס' (שם ד"ה כפת כתיב) בהאי כולי עלמא מודו דיש אם למסורת וצריך טעמא ע"כ. ועיין מ"ש במשנה ב' דפרק קמאי (ד"ה והתחתונה פסולה) בשם התוספות.

והא דהקדים התנא לפרש דיני הלולב (קודם שאר המינים), לפי שהלולב נאגד עם ההדס והערבה כמ"ש במשנה ח', הלכך (כיון שהוא אגד ג' מינים) מפרש להו ברישא וכסדרן בכתוב כפת תמרים וענף עץ עבות וערבי נחל, והדר מפרש לאתרוג (שאינו אלא מין אחד), אף על גב דבקרא פרי עץ הדר ברישא כתיב.

ועוד דהא מברכים אלולב הואיל ובמינו גבוה מכולן כדאיתא בגמרא (דף ל"ז ע"ב), והלכך נמי אקדים פירושיה, ומדאתחיל בלולב הדר מפרש לה להדס וערבה כסדרן המפורשים אחריו בכתוב (ולא חזר לפרש אתרוג דכתיב ברישא דקרא). א"נ משום דהדס וערבה אגודי עמיה (ונחדא חשיבי) הקדים לפרשם מיד אחר דיני הלולב, אע"פ דבקרא אתרוג כתיב ברישא:

הוצים אתם לטעום תוספות טעם ביד"ט?

הבעל"ט
משניות
תוס' יו"ט
המבואר

על מסכת

יומא • סוכה • ביצה

ראש השנה • תענית
מגילה • מועד קטן • חגיגה

ציורים להסברת מולד הלבנה וחידושה למס' ר"ה
קיצור כללי טומאה וטהרה והמסתעף למסכת חגיגה

מדור מיוחד

סיפורים נפלאים ישועות ונהמות בזכות הזהירות מלשוחה בשעת התפילה כתקנת רבינו התוס' יו"ט

ביתר שאת וביתר עוז בקבלה ברורה וחזקה, שלא לשוחח בשעת התפילה כלל.

ונביא בזה דברים נפלאים שכתב בספר **ברך משה לראש השנה**: זה לשונו: "כמה צריך האדם לשמור פיו ולשונו מלדבר דברים בטלים בבית הכנסת ובבית המדרש, וחופץ מענין מורא מקדש שהוא דבר חמור ונורא וכדאיתא בזה"ק (תרומה דף קלא) מאן דמשתעי בבי כנישתא [מי שמדבר בבית הכנסת] במילין דחול ווי ליה דאחזי פרודא ווי ליה דגרע מהימנותא ווי ליה דלית ליה חולקא באלהא דישראל [אין לו חלק באלקי ישראל]. עוד זאת חידש לנו קדושת זקיני בייטב לב שיש בזה סגולה נפלאה לחיים טובים ואריכות נאמרה לכל ימים, והנה אף שאזהרה זו נאמרה לכל השנה בכל עת ובכל זמן, **מכל מקום ביותר צריך לזרז ביום ראש השנה יום הדין והמשפט שבו אנו מפילים תחנונינו זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלקים חיים, והרי שמירת הפה והלשון הוא סגולה לחיים טובים ואריכות ימים** ועל כן מי האיש החפץ חיים יתעורר בנפשו בימים אלו ליזהר ביותר שלא לשיח שיחת חולין בבית הכנסת, ובשכר זאת יזכה להיכתב ולהיחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום, ויזכה להאריך ימים בקרב ישראל".

הבטחה הקהל קודם ונסלה

מסופר, פעם אחת בעת תפלת "כל נדרי" כאשר החזן בבית מדרשו של הרה"ק בעל ה"אש דת" מאז'רוב ז"ע, הגיע לפסוק "ונסלה לכל עדת" וכו', ניגש אליו ואמר לו בלשון הקודש: "חכה מעט".

וניגש לבימה ופתח ואמר בקול: "מה נאמר"- זו תפלה לשון רכה. "ומה נדבר"- אלו דיבורי חול באמצע התפלה, המעוררים קטרוג, לשון קשה "ומה נצטדק", והוסיף במילים נרגשות שהוא מרגיש קיטרוג גדול בשמים על הציבור, כביכול נסתתמו שערי תפלה, ואין אפשרות להמשיך עד שיבטיחו לו כי מהיום והלאה יזהרו מלדבר בשעת התפלה.

הקהל היה המום ומזועזע ולא יכלו לפצות פה עד שכמה מהמקורבים אזרו עוז ונגשו לרבי והבטיחו לו כי מהיום והלאה ישיחו הם שלא ידברו בשעת התפלה. כששמע זאת הרבי קם מכסאו הניף ידיו כלפי מעלה ואמר בקול רם: "עכשיו אכן יכולים לומר ונסלה"

(בלבת אש, ח"ב קס"ח)

סגולה מובטחת מנדיק מלפני כמה

דורות להיוושע בזרע של קיימא

בלב שבור ומרוסק, קרוע ומורתח, נכנס חסיד אל רבו, ותינה בפניו את צערו וכאבו. כבר חלפו כמה וכמה שנים מאז נישואיו, ועדיין ביתו ריק מצהלות ילדים משחקים. השנים חולפות, ההמתנה הארוכה מייסרת, ולמרות השתדלויות רבות במגוון אופנים, הישועה אינה נראית באופק...

הקשיב הרבי לסיפור, ומליבו נעקרה אנחה. הוא התעטף בשרעפים, ואז ניעור וקרא: 'אם אתן לך סגולה מובטחת מצדיק מלפני כמה דורות להיוושע בזרע של קיימא, התיקח אותה?' - על אתר קפץ החסיד ואמר בשמחה: 'בוודאי!'

'ובכן', אמר הרבי, 'בעל ה'תוספות יום טוב' מבטיח למי שישמור פיו ולשונו שלא לדבר בעת התפילה, כי 'יזכה לראות בנים חיים וקיימים'. נראה לי שכדאי לך לאמץ את הסגולה הזו, לקבל על עצמך שתיקה מוחלטת בעת התפילה וקריאת התורה, והבטחתו של אותו גאון וצדיק תעמוד לך להיוושע!'

מיהר החסיד וקיבל על עצמו את קבלה זו. ואכן, כפי שמספר הגה"צ **רבי אלימלך בידרמן** שליט"א בעדות אישית, לפקודת השנה זכה אותו יהודי לראות בישועת ה' באופן פלאי ובלתי מוסבר, וחבק בן בכור קטן וחייכן, לראשונה בחייו!

בעת הזו, **כשספרי צדיקים ורשעים פתוחים**, כדאי לזכור את דברי תיקוני הזהרה בתיקון י"ח, שספר הרשעים הוא ספרם של המשוחחים בעת התפילה, חלילה. ומידה טובה מרובה: הזוכים בימים אלו לקבל על עצמם שתיקה מוחלטת בעת התפילה, לגיון הגיבורים הדוממים בעת התפילה מתחילתה ועד סופה - אלו נחתמים בספרם של צדיקים, לחיים ארוכים וטובים, חיים של אושר ונחת.

הבה נאמץ את הקבלה הזו, הבה נשמור פינו ולשונו שלא לדבר בעת התפילה, ונזכה בגמר חתימה טובה לשנה טובה ומאושרת!

(פניני פרשת השבוע)

סגולה נפלאה להיכתב בספרן של צדיקים

דבר בעתו מה טוב כעת בימים הנוראים שכל אחד ואחד רוצה להיכתב בספרן של צדיקים, ראוי לקבל על עצמו להתחזק

לעל"ג מוה"ר גבריאל ב"ר פנחס ע"ה מאנדעל - נפט' ז"ך אלול

נתנדב ע"י בנו ידידנו מו"ה ארי' הי"ו

ובזכות הפצת תורת רבינו יזכה ביחד עם כל משפחתו הכבודה להתברך בכוח"ט שנה טובה ומתוקה וכו"ט